

Dorota Kownacka-Rogulska

Iznad boli i ka duhovnom buđenju

Doživljaj rata i svakodnevnih životnih trauma Andrzeja Wróblewskog

Andrzej Wróblewski (1927-1957) bio je istaknuti poljski slikar, povjesničar umjetnosti i likovni kritičar. Bolno ratno iskustvo zasjenilo je cijeli njegov kratki i tragični život tijekom kojeg se borio protiv misterija boli i ostataka traume. Međutim, uspio je voditi dva života - onaj prije i onaj poslije Drugog svjetskog rata, koji su se nekako isprepleli u njegovim uspomenama i umjetnosti. Nije želio skupljati bolna sjećanja i iskustva, već je predstavljao svijet na haptički i doslovan način pomoću apstraktne figuracije. Njegov je cilj bio stvoriti novu društvenu umjetnost, koja bi bila neka vrsta naglašenog realizma, koji evocira potrebu za djelovanjem ovdje i sada. Bol nije bio predmet umjetnosti; vizualiziran postaje temeljno sredstvo za rješavanje njenih učinaka na nedramatičnoj razini. Wróblewski je pokušao slikati pozitivne slike zato jer su imale važnu ulogu u njegovoj ideji kreiranja nove snage koja je nedostajala ljudskom rodu nakon rata. Želja za zadovoljstvom u novom svijetu punom sjećanja bila je zasjenjena ljutnjom, žaljenjem i preplavljena osjećajem gubitka. On je stoga zahtijevao duhovno buđenje i pozitivan odnos prema izazovima budućnosti.